

Polípodium vulgare L. var. aurita (Willd.)
Rey-Pail.

per

ANTON DE BOLÓS I VAYREDA

La exploració de la muntanya volcànica *La Garrinada*, prou rica ja en interessants falgueres, doncs viuen en ses penyes la *Notholaena Marantæ* R. B., el *Cheilanthes odora* Sw., l'*Asplenium septentrionale* (L.) Hoffm. i el *Anagramma leptophylla* (L.) Link., ens ha donat aquesta varietat del *Polipodium vulgare*, encara no coneguda a Catalunya.

L'habitat d'aquesta interessant forma podem dir que està reduït a un indret ombrívol subjecte a la influència de l'ombra d'unes penyes basàltiques que en el llavi superior del cràter més enlairat del volcan formen esquerdes i cavitats de escasa profunditat; orientades en direcció al Nord.

A racés d'aquestes penyes hi viuen alguns peus de *polipodium* que tenen tots ells el tipus diferent dels que a pocs passos estan a l'aire lliure. Els *polipodium* recollits en els indrets propers tenen el tipus clàssic de la var. *genuinum*, i a l'època en que vareig fer la recerca (Desembre 1918) estaven molt adelantats en la fructificació, amb els esporangis ja quasi desproveïts d'espores. En canvi, els exemplars que vivien a redós de les penyes volcàniques, estaven molt poc adelantats, eren tendres, amb els esporangis tot just mig desenrotllats i aparentant el tipus de la var. *serrata* Rey-Pail, o sia, amb segments molt llargs, lanceolats aguts i amb dents molt senyalades tot el volt.

D'entre els exemplars n'hi han posats en lloc més descobert, que no difereixen en res de la varietat *serrata* Rey-Pail, i amb aquest nom els classifica el savi filicòleg P. Joaquim de Barnola.

Però hi ha uns altres peus situats en un lloc més cavernós i més fresc que presenten unes aurícules a la base interna de cada segment, i altres també en la base externa, que foren classificats, pel Pare Barnola com la var. *aurita*.

Un caràcter que presenten tots els exemplars, i que no sé si correspon a la var. *serrata*, és una mena de contracció que presenta l'apex de la fulla, de tal manera que els segments terminals no van decreixent fins a l'últim, sinó que apareixen abortant i refosos en un segment terminal major, tal com indica el dibuix adjunt. (Fig. 1).

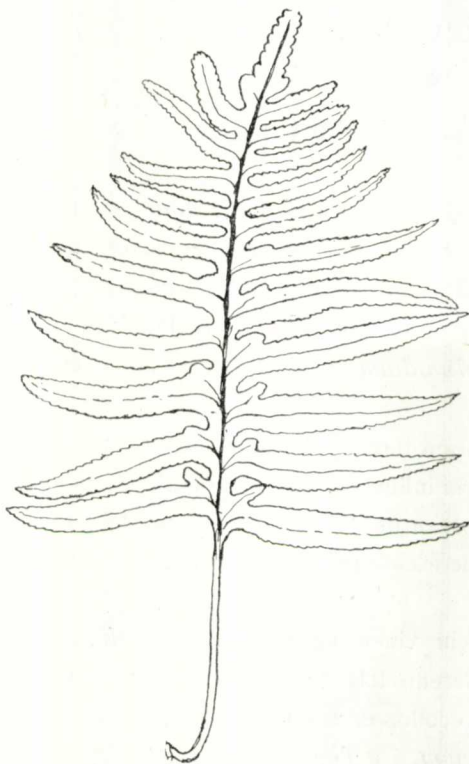

Fig. 1. — (1/3 gr. nat.)
Fronde de *Polypodium vulgare* L.
var. *aurita* de Rey-Pail.

—
De la garrinada=Olot
XII—1918

El fet de la coexistència en una àrea tan reduïda de les dues varietats, fa suposar que la una sigui un estat de trànsit i, l'altra

com aquesta var. *aurita*, podria considerar-se com un trànsit

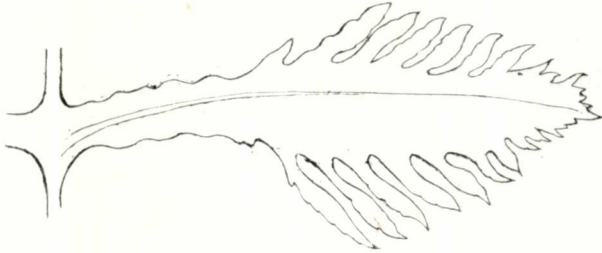

Fig. 2.—(gr. nat.)

Segment de fronde del *Polypodium Cambricum* L.

«*P. fondibus pinnatifidis, pinnis lanceolatis, lacero-pinnatifidis serratis.*» Gouan.

In Anglia, Monspelii.

(Del Herb. del Dr. F.^{co} Botlòs).

vers el *P. cambricum*, (fig. 2), no trobat encara amb certesa a Catalunya.

Olot, febrer, 1919.